

# L'OPINIÓ

Any V-Número 312 • BARCELONA • Divendres, 3 de juny de 1932  
Preu: 10 cèntims

Catalunya ha callat durant set anys i quan arriba la República ens aclapara amb les seves peticions — deia ahir el Sr. Maura

EL SR. MAURA ES PENSA QUE LA REPUBLICA LA VA DUR ELL, I OBLIDA QUE DURANT LA DICTADURA EL PLET DE CATALUNYA PRENGUE ESTAT INTERNACIONAL

## La batalla de l'Estatut

### EN LA SESSIO PARLAMENTARIA D'AHIR EL SENYOR AZAÑA ES TORNA A ALÇAR A DEFENSAR NOBLEMENT ELS CATALANS CONTRA LA FOBIA DELS MAURA, ORTEGA GASSET I MELQUIADES ALVAREZ

Madrid, 2. — A les 4 en punt de la tarda i sota la presidència del senyor Besteiro, comença la sessió. Als escons hi ha poca animació, perquè la majoria dels diputats es troben als passadissos canviant impressions sobre la discussió de l'Estatut de Catalunya. Es aprovada l'acta de la sessió anterior i s'entra a precís i preguntes.

#### PRECS I PREGUNTES

El senyor ORTIZ SOLORZANO demana al senyor Casares Quiroga que envii a Arnedo una comissió perquè estudiï la situació lamentable en què viuen allà nombrosos ciutadans. Dirigit-se al ministre de la Guerra, li pregunta en quin grau de tramitació es troba l'expedient que se segueix per injúries a l'exèrcit en un article titulat "Pin, Pan, Pum".

La senyoreta CAMPOAMOR pregunta en quin estat es troba l'expedient de cessió d'uns terrenys als camperols de Pezuela, els quals els fou promès a canvi del treball agrícola.

El senyor SAN ANDRES sollicita del ministre d'Obres Públiques la realització de determinats treballs al Port de València, necessari per a les tasques de la pròxima exportació de la taronja.

El senyor BALLESTER demana al ministre d'Obres Públiques que es convoqui a la major brevetat possible, la conferència relacionada amb els transports per carretera, car s'ha de tractar d'importants assumptes relacionats amb aquests transports.

El senyor ARANDA formula un prec relacionat amb els interessos vitivinícoles i demana al senyor Domingo que porti a la Cambra els antecedents del tractat comercial amb França.

El senyor ALVAREZ ANGULO denuncia al ministre d'Agricultura la freqüència amb què es tallen els arbres al Guadarrama. Demana que aquests abusos s'acabin. Dirigeix un altre prec al ministre d'Estatut recordant-li que ara és l'època en què de França surten agents per a endur-se'n nois de menys de catorze anys i allà, a la veïna República, posar-los a treballar, especialment a les fàbriques de vidre com si fossin persones grans per un sou molt reduït. Demana que el ministre d'Estatut es posi d'acord amb el nostre ambaixador a París perquè s'evitin aquests abusos.

El MINISTRE D'ESTAT li contesta. Diu que com a membre que fou de la junta de protecció a la infància, ja s'ocupà d'aquest assumpte abans d'ésser ministre, i promet, no obstant, donar curs el prec del senyor Alvarez Angulo, com també al que formulà l'altre dia amb relació a la creació d'escoles espanyoles a Oran.

El senyor OTERO PEDRAÑO formula un prec interessant-se per la modificació del règim tributari dels aiguardents d'oliva.

El senyor VILLANUEVA sollicita el trasllat de l'arxiu de Simancas, car considera que el seu actual emplaçament és dolent.

El MINISTRE D'INSTRUCCIO PUBLICA li contesta i posa de relleu la impossibilitat d'accedir als seus prescs donat el cúmul de documents i papers que en aquell arxiu existeixen. Exposava una sèrie de raons per a convèncer el senyor Villanueva dels seus temors infundats i diu que l'arxiu es troba, ara, en condicions que no ofereixen cap perill per a la seva seguretat.

El Sr. LOPEZ GOICOECHEA relata alguns problemes plantejats a Aguilas (Murcia), especialment en els ordres agrícola i miner.

El Sr. GARCIA VALDECASAS exposa que havent hagut una escisió en la F. U. E. de Barcelona, els que s'han separat han adoptat el títol de Federació Nacional d'Estudiants de Catalunya i diu que en aquest cas la paraula "nacional" no es refereix a Espanya, sinó a la nació catalana.

#### ORDRE DEL DIA

S'entra a l'ordre del dia. S'aprova definitivament el conveni postal acordat en el darrer Congrés, i són presos en consideració diversos projectes de Llei.

#### L'ESTATUT

Es reprèn el debat sobre l'Estatut i la Cambra s'anima.

Es concedeix la paraula al senyor Ortega i Gasset (don José).

#### EL SR. ORTEGA I GASSET RECTIFICA

El Sr. ORTEGA GASSET: Senyors diputats: Des del dia en què vaig pronunciar el meu discurs en torn corresponsal del debat de totalitat fins a avui, ha plogut, i aquesta pluja, com totes, ha estat fèrtil, però m'obligava a rectificar. El debat ha de començar ara perquè el discurs del senyor Azaña permet divisar l'altra gira del problema català, encarrilant la seva discussió. Ja coneixem l'opinió del Govern, ja podem atènyer-nos-hi. Abans, no. Ara, només ara, començem a tenir valor les paraules del debat, per a assenyalar la conformitat o discrepància amb el banc blau.

Jo he de posar a part, en aquest moment, discutint uns minuts uns atacs que no s'han fet a la meua opinió, sinó que perforant-la, s'han sentit en la meua persona. Aquesta és l'actitud del senyor Hurtado, quan jo havia pronunciat un discurs en el qual havia posat tota la meua ànima i el meu sentir per parlar elevadament de Catalunya i no volguí tocar ni un sol aspecte personal que pogués ferir la més delicada epidermis del ciutadà català.

### DEMA, DISSABTE L'OPINIÓ

publicarà un número extraordinari en celebració del seu primer aniversari de publicació diària.

Entre altres originals d'interès, aquest número contindrà

UNA SINTESI GRAFICA DE LA HISTORIA DE "L'OPINIÓ" EN QUATRE PAGINES DE ROTOGRAVAT

ARTICLES DELS FUNDADORS DE "L'OPINIÓ"

JOAN LLUHI VALLESCA  
ANTONI XIRAU  
PERE COMES  
JOAN CASANELLES

i diversos altres articles sobre la vella i l'actual OPINIÓ i els seus col·laboradors.

Aquest número extraordinari serà posat a la venda al preu de

20 CENTIMS

A part en aquest problema tota mena d'element personal, presentant-lo en el seu aspecte més pur i més noble, i quan havia arribat a parlar sense ferir ningú pensant en aquell moment en la responsabilitat davant el problema de Catalunya, a tot això se'm respon amb un atac personal. Jo no respondria un atac a l'home, però s'ha anat més enllà de l'home, fins a la família, cercant, recercant en els seus ascendents per a trobar opinions dels meus avantpassats i amb això pretendre demostrar amb l'herència de la sang la necessària correspondència amb les meves opinions per aquella part monàrquica. No em preocupa el que ha dit el senyor Hurtado de mi, però m'he de defensar de l'acusació que se m'ha fet de monarquitzant. No em fereixen els atacs d'indole personal, però he de recordar els meus escrits anteriors a 1930. En aquella època, amb motiu d'un article que jo vaig publicar en un diari del matí que produí els naturals comentaris, i el senyor Hurtado s'expressà, respecte a mi, en termes molt distints, creient que havia fet bé en manifestar la meua opinió. He de defensar-se de l'acusació de monarquitzant que s'ha fet contra mi, igual que ho hagué de fer el senyor Sánchez Román en un paràgraf de notòria exaltació, però ell és més jove i té més talent, i jo no puc consumir en aquesta defensa les meves energies per a fer una mena d'oposició a una republicana vacant.

Consti, doncs, que les meves paraules no són cap queixa, però desitjo que no estranyi l'actitud que necessàriament jo pugui adoptar en relació amb la política actual. Acabades aquestes observacions de caràcter personal, vaig a fer algunes indicacions sobre la llei que es discuteix i preferentment en relació a la posició que defensa el cap del Govern,

a la seva posició actual, no a la posició de la seva doctrina històrica.

Jo entro amb temença en el tema per no tenir profunds coneixements de dret, encara que sí compto amb els principals fonaments en la matèria que han de tenir-se pel sol fet d'entrar a la Cambra com a representant del país.

Per a respondre als meus adversaris, he de tornar a parlar una altra vegada de sobirania per les idees apuntades contra meu. Sembla rar que quan es parla del Poder sobirà es presentin dubtes. Quan es parla del Poder sobirà no es diu res que afecti la seva extensió o els seus límits, sinó que solament s'enuncia com a suprem i fonamental el Poder que neix dels altres. No es diu res sobre aquesta extensió, si aquest Poder és absolut o no, si té llibertat o no. La sobirania significa el rang suprem d'un Poder i per tant el principi en ell mateix de tot Poder. Això és el que sempre ha significat a través dels canvis de les idees polítiques. El que han variat són les respostes a aquest Poder. Qui és el sobirà? A qui correspon aquest Poder?

En el segle XVI es deia que aquest poder suprem és Déu, font de tot dret; d'ell, intermedi entre la dignitat i els homes, s'establí un altre poder d'origen diví, el Rei, i d'aquí que s'anomenessin reis per la gràcia de Déu. Després, en les successives concepcions polítiques es determinà que el sobirà és aquell que en última instància mana i en el que ha d'oïr, o sigui el poble, i aquesta concepció donà per determinant la democràcia. Però mai, mai no s'abordà o discutí la major o menor extensió i els límits d'aquest Poder. Sigui qui sigui el que representa el Poder no té límits. Aquest Poder no pot ésser amidadat.

L'absolutisme i el liberalisme són concepcions antagòniques sobre qui mana, però no res té que veure sobre la pregunta de: què és la sobirania.

Examina el discurs del senyor Franchy Roca i diu que aquest orador qualificà d'absolutista la concepció de la sobirania exposada anteriorment pel senyor Ortega i Gasset. A això he de respondre que el Poder sobirà i i-

(Segueix a la pàgina 9)

#### EL NOU CANCELLER ALEMANY

### VON PAPAN TRAMITA EL TORPEDEJAMENT DEL "LUSITANIA" I FOU DESCOBERT PER UNA ANGLESETA AMIGA SEVA

Es una figura ben singular la de Von Papan, el nou canceller alemany disposat a fer el joc del President Hindenburg i de l'Estat Major militar.

Si bé ara ha tornat a sortir a la llum pública després d'un eclipsi una mica llarg, el nom de Von Papan tingué uns moments de popularitat intensa, sobretot als Estats Units. Popularitat intensa i un xic

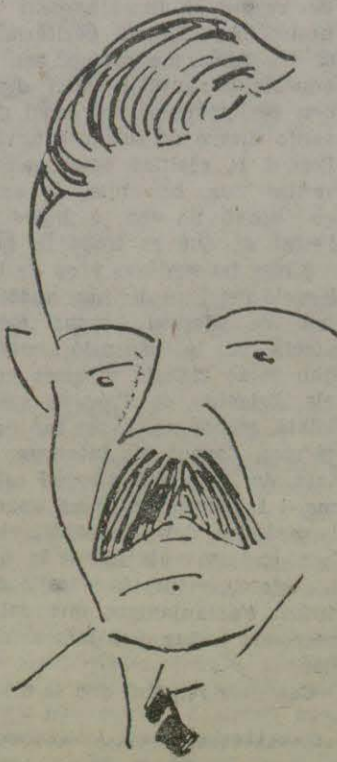
Von Papan fou agregat naval a l'ambaixada alemanya a Washington fins l'entrada dels Estats Units a la guerra. El càrrec d'ambaixador l'exercia el comte Bernsdorff, el qual simpatitzava amb l'aleshores canceller Bethmann-Hollweg, partidari de suavitzar la guerra submarina, contra l'opinió de Von Tirpitz que volia dur-la fins a les darreres conseqüències. Von Papan participava d'aquest criteri, i esdevingué naturalment, l'home de confiança del militarisme alemany, destacat a Washington.

Von Papan jugà un paper importantíssim en una llarga trajectòria d'aventures un xic tèrboles, que culminaren en la declaració americana de guerra a Alemanya. Von Papan organitzà l'espionatge que assenyallava a l'almirallat alemany els vaixells ianquis. L'actuació de von Papan fou descoberta per una angleseta afiliada al servei de contra espionatge britànic a Amèrica, i amb la qual l'espia alemany mantingué una intriga amorosa. L'actual canceller fou expulsat per contravenir les lleis de neutralitat.

Acabada la guerra s'esfumà la silueta de von Papan. Semblava que havia passat ja el seu temps. Se'n tornà a parlar poc temps ha en ocasió d'haver expulsat de la redacció de "Germània", periòdic del qual és propietari, els redactors cristiano-socialitzants, oïent a pressions dels nacional-socialistes.

Cal destacar també els seus treballs com a canceller del Vaticà en les seves relacions amb la República alemanya.

Aquesta és la figura singular que en un moment greu per al país s'ha cregut obligat a cridar Hindenburg. Donats els antecedents de von Papan, no podem fer-nos cap il·lusió sobre la seva gestió. Es depreveure que el nou canceller actuarà d'acord amb l'oligarquia militar que aspira a menar Alemanya per camins del més exaltat nacionalisme.



VON PAPAN

El canceller de la reacció alemanya.

sinistra, car el polític alemany intervingué en la qüestió dels torpedejaments d'unitats americanes, fets que portaren els Estats Units a intervenir en la conflagració europea.

### EL CONFLICTE DE LA TRANS-ATLANTICA

Madrid, 2. — Com és sabut, la Comissió permanent de Marina acordà obrir una informació pública sobre el projecte de Llei relatiu a la Companyia Transatlàntica.

A aquesta informació han concorregut representants de les entitats de Barcelona i Cádiz, visitant el president del Consell, els ministres de Finances, Marina i Agricultura, Indústria i Comerç, caps de minories parlamentàries, etc.

En el seu informe, els representants de les forces vives d'ambdues ciutats exposaren els greus perjudicis que s'ir-

rogaria a la indústria nacional amb la supressió dels serveis de comunicacions marítimes per dita Companyia. En l'escrit presentat s'enumeren dits perjudicis, i es proposa la redacció d'un article adicional garantint la continuïtat dels serveis que fins ara es venien presentant, fins a resoldre el concurs que, oportunament, se celebraria, per tal d'adjudicar l'ls línies necessàries.

Els comissionats, a petició de les personalitats visitades, agrupen dades per a exposar més àmpliament i raonar llurs peticions.